

Uchwała Nr 31/2021

**Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 26 listopada 2021 roku**

w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń złożonych przez Starostę Skarżyskiego do wniosków pokontrolnych nr 1 i nr 2 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym WK.60.19.2021 z dnia 20 października 2021 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: *Zbigniew Rękas – Zastępca Prezesa Izby*
Członkowie: *Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura,
Ireneusz Piasecki, Agnieszka Zarębska*

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 5a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137)

postanawia

oddalić zastrzeżenia wniesione przez Starostę Skarżyskiego do wniosków pokontrolnych nr 1 i nr 2 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 20 października 2021 r. znak WK.60.19.2021.

UZASADNIENIE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach skierowała w dniu 20 października 2021 roku do Starosty Skarżyskiego wystąpienie pokontrolne znak: WK.60.19.2021 sporządzone po zakończeniu kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Powiatu Skarżyskiego za 2020 rok i inne wybrane okresy, przeprowadzonej w okresie od 5 maja do 9 lipca 2021 roku. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 23 sierpnia 2021 roku.

W dniu 2 listopada 2021 roku doręczone zostały w trybie art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) zastrzeżenia do przedmiotowego wystąpienia dotyczące wniosków pokontrolnych nr 1 i nr 2 zawarte w piśmie Starosty Skarżyskiego znak: GG-II.6810.19.2021 z dnia 2 listopada 2021 roku.

W wystąpieniu pokontrolnym WK.60.19.2021 zawarto wnioski pokontrolne nr 1 i nr 2 odpowiednio o treści:

1. Wniosek pokontrolny nr 1 – *Sporządzać deklaracje na podatek od nieruchomości oraz podatek leśny od nieruchomości Skarbu Państwa nie oddanych na rzecz innych podmiotów na podstawie art. 3 ust. 1 i art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach*

lokalnych oraz na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 5 ustawy o podatku rolnym. Deklaracje na podatek od nieruchomości oraz podatek leśny sporządzać na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne.

2. Wniosek pokontrolny nr 2 – *Sporządzić i przesłać do właściwych organów podatkowych według miejsca położenia nieruchomości deklaracje Skarbu Państwa na podatek od nieruchomości oraz na podatek leśny za lata 2018-2019 oraz dokonać weryfikacji zasadności sporządzenia deklaracji na podatek od nieruchomości oraz podatek leśny za lata nie objęte kontrolą z uwzględnieniem okresu przedawnienia.*

Podstawą wydania powyższych wniosków była nieprawidłowość zawarta w I części wystąpienia opisana w protokole kontroli polegająca na tym, że Starosta zaniechał sporządzenia i złożenia do właściwych organów podatkowych deklaracji na podatek od nieruchomości oraz na podatek leśny za lata 2018-2019 od nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, które nie zostały rozdysponowane na rzecz innych podmiotów – opis nieprawidłowości wraz z wyjaśnieniem jednostki zawarto na stronach 101-106 protokołu kontroli.

Odnosząc się do ww. wniosków pokontrolnych Starosta Skarżyski, w oparciu o wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 stycznia 2003 r. sygn. akt III SA 1420/2002, zaprezentował stanowisko, iż reprezentowanie właściciela – Skarbu Państwa (art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1991 r. o gospodarce nieruchomościami) i gospodarowanie zasobem Skarbu Państwa (art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami) nie czyni starosty posiadaczem nieruchomości w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt. 4 lit. a i b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. Starosta jako reprezentant Skarbu Państwa, w dziedzinie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, prowadzący zasób nieruchomości Skarbu Państwa na podstawie przepisów ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami nie jest zobowiązany do składania deklaracji na podatek od nieruchomości i zapłaty tego podatku w imieniu Skarbu Państwa.

Ponadto, w odniesieniu do stwierdzenia w wystąpieniu pokontrolnym znak: WK.60.19.2021 z dnia 20.10.2021 r. nieprawidłowości i uchybień w zakresie gospodarki mieniem Skarbu Państwa polegających m.in. na zaniechaniu przez starostę sporządzenia i złożenia do właściwych organów podatkowych deklaracji na podatek leśny za lata 2018-2019 od nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, które nie zostały rozdysponowane na rzecz innych podmiotów, Starosta Skarżyski wyjaśnił, że reprezentując Skarb Państwa prowadzi zasób nieruchomości Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami i zgodnie z jej zapisami art. 2 pkt 3 ustawa ta nie narusza innych ustaw w zakresie dotyczącym gospodarki nieruchomościami, a w szczególności ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1275).

Przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami mają jedynie charakter uzupełniający w kwestiach, które nie zostały uregulowane w ustawie o lasach. Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Mając powyższe na uwadze, Starosta Skarżyski, reprezentujący Skarb Państwa, uważa, że za lata 2018-2019 prawidłowo nie sporządzano deklaracji na podatek od nieruchomości oraz deklaracji na podatek leśny w zakresie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, które nie zostały rozdysponowane na rzecz innych podmiotów, gdyż żaden przepis prawa nie nakłada na starostę takiego obowiązku.

Po dokonaniu analizy treści wystąpienia pokontrolnego w zakresie wniosku nr 1 i nr 2 oraz wniesionych zastrzeżeń Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach stwierdza, co następuje:

Zakres podmiotowy podatku od nieruchomości został określony w art. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, w przypadku, gdy nieruchomość stanowiąca własność Skarbu Państwa znajduje się w posiadaniu innego podmiotu, podatnikiem podatku od nieruchomości jest ten podmiot. Jeżeli jednak nieruchomości nie zostały przekazane na rzecz innego podmiotu, ani nie są wykorzystywane bezumownie, podatnikiem jest ich właściciel, czyli Skarb Państwa. Stosownie bowiem do treści art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych, z zastrzeżeniem ust. 3. Zgodnie z art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane:

- 1) składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku;
- 2) odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia;
- 3) wpłacać obliczony w deklaracji podatek od nieruchomości - bez wezwania - na rachunek właściwej gminy, w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminie do dnia 15. każdego miesiąca, a za styczeń do dnia 31 stycznia.

Stosownie do art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 ze zm.) podatnikami podatku leśnego, z zastrzeżeniem ust. 2, są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, będące:

- 1) właścicielami lasów, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) posiadaczami samoistnymi lasów;
- 3) użytkownikami wieczystymi lasów;
- 4) posiadaczami lasów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, a także jednostki organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa są obowiązane:

- 1) składać, w terminie do dnia 15 stycznia, organowi podatkowemu, właściwemu ze względu na miejsce położenia lasów, deklaracje na podatek leśny na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku;
- 2) odpowiednio skorygować deklaracje, w razie zaistnienia zmian, o których mowa w art. 5 ust. 4, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian;
- 3) wpłacać w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego obliczony w deklaracji podatek leśny na rachunek budżetu właściwej gminy, za poszczególne miesiące, do dnia 15 każdego miesiąca.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm.), organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Z kolei art. 23 ust. 1 cytowanej ustawy wskazuje przykładowe zadania realizowane przez starostę, w zakresie gospodarowania gruntami Skarbu Państwa.

W orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że powyższy przepis wskazuje przykładowe zadania realizowane przez starostę, w zakresie gospodarowania gruntami Skarbu Państwa. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w ramach reprezentowania Skarbu Państwa mieści się również obowiązek uiszczenia podatku od nieruchomości, jako ewidentnie związany z gospodarowaniem nieruchomością. Należy przy tym podkreślić, iż działania te nie czynią starosty podatnikiem podatku od nieruchomości. Skarb Państwa jest podatnikiem podatku od nieruchomości w odniesieniu do gruntów stanowiących jego własność i nie będących w posiadaniu innych podmiotów lub wykorzystywanych bezumownie, natomiast starosta uiszcza w jego imieniu podatek od nieruchomości, realizując w ten sposób obowiązki nałożone na niego przepisami art. 11 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, przy czym stosownie do treści art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990), podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Zasadą wynikającą z powyższych przepisów jest zatem to, że starosta winien w imieniu Skarbu Państwa składać deklaracje na podatek od nieruchomości, jak również uiszczać ten podatek – *wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 3 grudnia 2019 r. sygn. I SA/Gl 908/19.*

Skoro obowiązek podatkowy ciążyący na Skarbie Państwa, dotyczy nieruchomości stanowiących jego własność przyjąć należy, iż w stosunkach prawnopodatkowych dotyczących tych nieruchomości (gruntów leśnych), reprezentantem Skarbu Państwa jest właściwy miejscowo starosta. Zatem obowiązki związane ze składaniem deklaracji na podatek leśny, jak i reprezentowaniem Skarbu Państwa w stosunkach prawnopodatkowych dotyczących gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa powinien wykonywać właściwy miejscowo

starosta – wyrok *Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 10 października 2007 r. sygn. I SA/Bk 415/07.*

W ustalonym przez Kolegium stanie faktycznym za prawidłową uznać należy wykładnię wskazanych przepisów prawa i nie uwzględnić złożonych zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych nr 1 i nr 2.

Mając powyższe na uwadze Kolegium RIO w Kielcach postanowiło jak w sentencji.

Przewodniczący Kolegium

